

DECIZIE nr. 23 din 3 februarie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (3), art. 84 alin. (2) și art. 486 alin. (2) din Codul de procedură civilă

EMITENT • **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 170 din 11 martie 2015**

Data intrării în vigoare 11-03-2015

Augustin Zegrean	- președinte
Valer Dorneanu	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Puskas Valentin Zoltan	- judecător
Tudorel Toader	- judecător
Andreea Costin	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Antonia Constantin.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (2) și art. 84 alin. (2) raportate la dispozițiile art. 486 alin. (2) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Emanoil C. Bereveanu în Dosarul nr. 4.592/114/2013 al Curții de Apel Ploiești - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 549D/2014.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă în privința dispozițiilor art. 84 alin. (2) din Codul de procedură civilă, arătând că acestea se referă la persoane juridice, or, în cauză excepția a fost invocată de o persoană fizică. În privința dispozițiilor art. 83 alin. (3) din Codul de procedură civilă, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca devenită inadmisibilă, având în vedere [Decizia Curții Constituționale nr. 462 din 17 septembrie 2014](#). Referitor la dispozițiile art. 486 alin. (2) din Codul de procedură civilă, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, având în vedere că aceste dispoziții legale se referă la condițiile formale ale declarării recursului, respectiv la dovada achitării taxei judiciare de timbru și dovada calității de reprezentant, iar dovada calității de reprezentant nu are semnificația obligativității acesteia (în acest sens, menționează [Decizia nr. 462 din 17 septembrie 2014](#)).

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 2 iunie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 4.592/114/2013, Curtea de Apel Ploiești - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (2) și art. 84 alin. (2) raportate la dispozițiile art. 486 alin. (2) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Emanoil C. Bereveanu într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului declarat împotriva unei sentințe a Tribunalului Buzău prin care a fost respinsă acțiunea privind comunicarea unor informații de interes public.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că prin instituirea obligativității asistării sau reprezentării părților prin avocat în recurs se încalcă drepturile constituționale ale cetățenilor, textele legale criticate fiind în contradicție cu dreptul de acces liber la justiție și cu dreptul la apărare garantate de Constituție. Arată că cetățenii care nu au posibilități materiale nu pot să utilizeze calea de atac a recursului, cu atât mai mult cu cât Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă nu a fost modificată în ceea ce privește nivelul veniturilor de la care un cetățean poate să beneficieze de ajutorul public judiciar prevăzut de această ordonanță de urgență.

6. Curtea de Apel Ploiești - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Art. 483 din Codul de procedură civilă reglementează scopul căii de atac a recursului, fiind gândit ca o cale de atac care se poate exercita exclusiv pentru motive de nelegalitate, nu și de netemeinicie. Faptul că recursul se poate exercita numai cu privire la nelegalitatea hotărârii atacate conduce la concluzia necesității redactării, exercitării și susținerii recursului numai de către un avocat sau consilier juridic, prevederile fiind emise și în vederea eficientizării activității de judecată.

7. Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

8. Avocatul Poporului consideră că dispozițiile legale criticate sunt constituționale.

9. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din dispozitivul încheierii de sesizare a Curții Constituționale, îl reprezintă dispozițiile art. 83 alin. (2) și art. 84 alin. (2) raportate la art. 486 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Însă, din motivarea excepției de neconstituționalitate, precum și din cuprinsul notelor scrise și a considerentelor încheierii de sesizare a Curții Constituționale, reiese că autorul excepției a invocat neconstituționalitatea dispozițiilor art. 83 alin. (3) și art. 84 alin. (2) din Codul de procedură civilă, iar instanța a reținut ca obiect al excepției de neconstituționalitate dispozițiile art. 83 alin. (2) și art. 84 alin. (2) raportate la art. 486 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Prin urmare, Curtea reține ca obiect al excepției de neconstituționalitate dispozițiile art. 83 alin. (3), art. 84 alin. (2) și art. 486 alin. (2) din Codul de procedură civilă, texte legale care au următorul cuprins:

- Art. 83 alin. (3): "La redactarea cererii și a motivelor de recurs, precum și în exercitarea și susținerea recursului, persoanele fizice vor fi asistate și, după caz, reprezentate, sub sancțiunea nulității, numai de către un avocat, în condițiile legii, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 13 alin. (2).";

- Art. 84 alin. (2): "La redactarea cererii și a motivelor de recurs, precum și în exercitarea și susținerea recursului, persoanele juridice vor fi asistate și, după caz, reprezentate, sub sancțiunea nulității, numai de către un avocat sau consilier juridic, în condițiile legii.";

- Art. 486 alin. (2): "La cererea de recurs se vor atașa dovada achitării taxei de timbru, conform legii, precum și împuternicirea avocațială sau, după caz, delegația consilierului juridic."

12. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile din Constituție ale art. 21 privind accesul liber la justiție și art. 24 privind dreptul la apărare.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate invocată, Curtea Constituțională reține că prin [Decizia nr. 462 din 17 septembrie 2014](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 775 din 24 octombrie 2014, a constatat că dispozițiile din Codul de procedură civilă cuprinse în art. 13 alin. (2) teza a doua, art. 83 alin. (3), precum și în art. 486 alin. (3), cu referire la mențiunile care decurg din obligativitatea formulării și susținerii cererii de recurs prin avocat, sunt neconstituționale.

14. Referitor la dispozițiile art. 83 alin. (3) din Codul de procedură civilă, Curtea constată că sunt incidente dispozițiile [art. 29 alin. \(3\) din Legea nr. 47/1992](#) privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale potrivit cărora "Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale." Reținând că acest caz de inadmisibilitate a excepției de neconstituționalitate a intervenit după sesizarea Curții, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (3) urmează să fie respinsă ca devenită inadmisibilă.

15. Deși în cauza de față Curtea va pronunța o soluție de respingere ca devenită inadmisibilă a excepției, se impune precizarea că, în temeiul deciziei de admitere mai sus menționate, prezenta decizie poate constitui motiv de revizuire, potrivit art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă dacă litigiul a fost definitiv soluționat în timp ce excepția de neconstituționalitate se afla, spre soluționare, pe rolul Curții Constituționale, deoarece aceasta a fost ridicată anterior publicării [Deciziei nr. 462 din 17 septembrie 2014](#) în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 775 din 24 octombrie 2014 (a se vedea jurisprudența Curții Constituționale în acest sens, de exemplu, [Decizia nr. 319 din 29 martie 2012](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 274 din 25 aprilie 2012). În consecință, soluția procedurală în cauza de față nu împiedică ci, din contră, dă posibilitatea valorificării deciziei de admitere menționate în condițiile arătate.

16. În privința dispozițiilor art. 84 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea reține că aceste dispoziții de lege criticate raportate la obiectul cauzei în cadrul căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate și la calitatea de persoană fizică a autorului excepției de neconstituționalitate (recurent-reclamant în cauza în care a fost invocată excepția de neconstituționalitate) nu au legătură cu soluționarea acestora în sensul dispozițiilor [art. 29 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#). "Legătura cu soluționarea cauzei" presupune atât aplicabilitatea textului de lege criticat în cauza dedusă judecării, cât și necesitatea invocării excepției de neconstituționalitate în scopul restabilirii stării de legalitate, condiții ce trebuie îndeplinite cumulativ, pentru a fi satisfăcute exigențele pe care le impun dispozițiile [art. 29 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#) în privința pertinentei excepției de neconstituționalitate în desfășurarea procesului. În aceste condiții, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 84 alin. (2) din Codul de procedură civilă urmează să fie respinsă ca inadmisibilă.

17. Referitor la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 486 alin. (2) din Codul de procedură civilă potrivit căreia la cererea de recurs se vor atașa dovada achitării taxei judiciare de timbru, conform legii, precum și împuternicirea avocațială sau, după caz, delegația consilierului juridic, Curtea apreciază că aceste dispoziții legale nu conțin niciun viciu de neconstituționalitate. Astfel, Curtea reține că cererile de recurs se taxează potrivit [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2013](#) privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013. De asemenea, Curtea constată că, atâta vreme cât în toate etapele procesuale părțile au dreptul de a fi reprezentate sau, după caz, asistate în condițiile legii, potrivit art. 13 alin. (2) din Codul de procedură civilă, cerința cuprinsă în art. 486 alin. (2) din Codul de procedură civilă de a atașa cererii de recurs împuternicirea avocațială nu vine în contradicție cu nicio normă constituțională.

18. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 83 alin. (3) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Emanoil C. Bereveanu în Dosarul nr. 4.592/114/2013 al Curții de Apel Ploiești - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 84 alin. (2) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de aceeași parte în același dosar al aceleiași instanțe.

3. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de aceeași parte în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 486 alin. (2) din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Ploiești - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 februarie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Andreea Costin
